

Mládež a ústavné povedomie: formovanie uvedomelých občanov

Tebe, generácii, ktoré nesie zodpovednosť za zajtrajšok,

neviem, či sa tento list niekedy dostane do tvojich rúk, alebo sa stratí v čase, ktorý je pre mňa budúcnosťou a pre teba možno len vzdialenou spomienkou. No píšem ti preto, lebo verím, že slová majú moc. A niekedy jedno jediné slovo stačí na to, aby zmenilo svet.

Píšem ti s nádejou, že raz si tieto riadky prečítaš a porozumieš nielen slovám, ale aj tomu, čo je medzi nimi. Píšem ti preto, lebo verím, že ty budeš tou, ktorá pôjde ďalej. Dnes vidím mladých ľudí prechádzať sa ulicami so sklopenými pohľadmi, s obavami, ale aj s nádejou ukrytou v očiach. Niektorí sú pripravení bojovať, no nielen za seba, ale za všetkých. Iní už stratili vieru. Niektorí sa usmievajú, iní plačú potichu, bez slov. Vidím, ako sa zhromažďujú na námestiach s transparentmi, so spevom, s krikom. Volajú po zmene, ktorá sa už príliš dlho nedostavila. Vlajky sa vznášajú vo vetre ako pripomienka toho, že každý z nás má právo patriť niekam. A ja si vtedy v duchu šepkám: „Dúfam, že raz už nebudeme musieť bojovať za právo žiť tak, ako chceme a s kým chceme. Už nebudeme musieť dokazovať, že aj naše životy stoja za rešpekt.“

Dívajúc sa z okna, zrazu vidím ženu. Beží rýchlo, s roztraseným dychom sa obzerá cez plece, akoby sa bála vlastného tieňa. Strach jej kričí z očí. Vtedy ma bodne otázka: „Budeš ty môcť kráčať ulicou s pokojom v srdci a istotou? Neskončí tvoja sloboda tam, kde sa niekto iný začne dusiť vlastnou nenávisťou?“ Ak áno, potom viem, že sme niečo dokázali.

My, mladí, často stojíme na hrane medzi tým, čo je, a tým, čo by mohlo byť. Naša mladosť nie je len vek. Je to hlas. Nepokojný, rozumný, nepohodlný. Ale je to hlas, ktorý chce žiť v pravde. Ty budeš ten hlas nosiť ďalej. Možno inak, možno tichšie, možno ešte silnejšie. Ale nezabudni: aj tvoj hlas má váhu. Ústava, ten starý, nenápadný zväzok slov, nie je len papier – je to príbeh krajiny, mapa, ktorá nás vedie, aj štít, ktorý chráni naše práva, našu dôstojnosť, naše sny. Je svetlom, ktoré nám má svietiť v tmavých chvíľach.

Nie sme otroci poslušnosti. Sme strážcovia slobody.

Nie sme tichí. Sme hlasní, no nie preto, že kričíme, ale preto, že hovoríme pravdu.

A najmä: sme pripravení niesť zodpovednosť.

Zodpovednosť neznamena držať sa pravidiel zo strachu. Znamená vedieť, prečo tie pravidlá existujú, a vedieť, kedy ich treba brániť a kedy zmeniť. Znamená vedieť, že ak chceme lepší svet, musíme ho tvoriť nie mlčaním, ale konaním. Myslím na nás všetkých, ktorí sa nebojíme postaviť za pravdu. Na tých, ktorí si ctia slobodu, ale vedia, že sloboda bez empatie je len prázdne slovo. My budeme tými, čo zmenia svet, no nie násilím, ale so silou poznania a odvahy.

A ty, ktorá čítaš tento list, vedz, že to nie je sen. Je to začiatok. Sny sú začiatky skutočnosti. A niekde medzi tým snom a skutočnosťou si aj ty.

Každý deň, každá voľba, každé vyslovené „nie“ tichému prijatiu nespravodlivosti nás posúva bližšie k svetu, kde právo na život, dôstojnosť a bezpečie nebude len vetou na papieri, ale realitou. Pamätaj si, že aj tvoj hlas má váhu. Tiež nezabúdaj, že sloboda nie je samozrejmosť. Je to dar, o ktorý sa treba starať, inak sa stratí.

A tak ti tento list posielam ako iskru nádeje. Aby si vedela, že aj keď sa svet zdá byť tmavý, vždy tu budú ľudia, ktorí ti ukážu cestu svetla. Ľudia, ktorí budú kráčať s tebou. Ruka v ruke. A na to, prosím, nezabúdaj. Lebo táto krajina patrí všetkým. A ty si jej súčasťou.

S nádejou, tvoja predchodkyňa z generácie Z